

Vlada Crne Gore
Savjet za kvalifikacije

Broj: 01-119/23-1494/2
Podgorica, 9. mart 2023. godine

UNIVERZITET CRNE GORE
POMORSKI FAKULTET KOTOR

KOTOR

U skladu sa članom 5 Pravilnika o procedurama razvijanja kvalifikacija od šestog do osmog nivoa kvalifikacija („Službeni list CG“, broj 52/12), obavještavamo vas da je Savjet za kvalifikacije, na sjednici održanoj 7. marta 2023. godine, nakon pozitivnog mišljenja nadležne sektorske komisije, utvrdio prijedlog za razvijanje kvalifikacije nivoa obrazovanja Master - Zaštita i upravljanje morskom sredinom (Maritime Environmental Protection and Management) (nivo VII2) u Sektoru kvalifikacija za interdisciplinarna područja.

U prilogu dostavljamo utvrđeni prijedlog za razvijanje navedene kvalifikacije nivoa obrazovanja.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK
SAVJETA ZA KVALIFIKACIJE

Vlada Crne Gore

SAVJET ZA KVALIFIKACIJE

Sektorska komisija za interdisciplinarna područja

INICIJATIVA ZA RAZVIJANJE KVALIFIKACIJE

* NAZIV KVALIFIKACIJE	Master – Zaštita i upravljanje morskom sredinom (“Maritime environmental protection and management”)
* NIVO KVALIFIKACIJE	VII2
* TIP KVALIFIKACIJE	Kvalifikacija nivoa obrazovanja - Master
* NAZIV JEDNOG ILI VIŠE STANDARDA (ZANIMANJA, OBRAZOVNOG, DRUGOG) NA KOJEM SE KVALIFIKACIJA BAZIRA	-
* SADRŽAJ KVALIFIKACIJE/ISHODI UČENJA	<p>Riječ je o interdisciplinarnom zajedničkom (eng. <i>joint</i>) programu na engleskom jeziku iz zaštite i upravljanja morskom sredinom koji predstavlja veoma aktuelnu oblast sektora plave ekonomije. Godišnji ekonomski izvještaj Evropske komisije o plavoj ekonomiji za 2019. godinu uključivao je ekonomske aktivnosti koje su bazirane na moru, uključujući one koje se preduzimaju u okeanima, morima i obalnim područjima, kao što su ribolov i akvakultura, nafta i gas na moru, energija vjetra na moru, energetika okeana, desalinizacija, brodarstvo i pomorski transport, te morski i obalni turizam i aktivnosti povezane s pomorstvom koje koriste proizvode i/ili proizvode i usluge za okeanske i morske aktivnosti. Plava ekonomija takođe uključuje one djelove javnog sektora s direktnim obalnim i morskim/okeanskim odgovornostima (nacionalna odbrana, obalska straža, zaštita morske životne sredine, itd.), kao i obrazovanje i istraživanje mora.</p> <p>Ishodi učenja, koji se stiču na ovom master programu, proizilaze iz nastavnog plana i programa i definisani su potrebama tržišta koji su</p>

	<p>nastali nakon sprovedenog istraživanja. Nakon završetka ovog programa, student će biti u mogućnosti da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizira stanje pojedinih podsektora plave ekonomije sa aspekta njihovog uticaja na zagađenje morske sredine. • Identifikuje izvore zagađenja morske sredine iz aktivnosti pojedinih podsektora plave ekonomije. • Formuliše koncept održivog razvoja i upravljanja pojedinačnih podsektora plave ekonomije sa aspekta zaštite morske sredine. • Primjenjuje zakonske i tehničko-tehnološke mjere za prevenciju i smanjenje zagađenja morske sredine i uticaja klimatskih promjena. • Primjenjuje sistem menadžmenta kvalitetom QMS, zajedno sa standardima za laboratorije, kontrolne i sertifikacione organizacije. • Planira integrisano upravljanje morskim obalnim područjem. • Obavlja individualni istraživački rad na polju primjene znanja i vještina u aktivnostima na moru i u obalnim područjima koje doprinose zaštiti i upravljanju morskom sredinom. • Objedini i primijenjuje u praksi interdisciplinarna znanja i vještine koja se tiču posebnih aktivnosti u domenu zaštite i upravljanja morskom sredinom.
<p>* OCJENE POTREBA NA TRŽIŠTU RADA</p>	<p>Povod osnivanja master programa iz interdisciplinarnosti zaštite i upravljanja morskom sredinom koji će se držati na engleskom jeziku je višestruk.</p> <p>Naime, kroz realizaciju Erasmus+ projekta CBHE „Development of Regional Joint Master Program in Maritime Environmental Protection and Management – MEP&M“ (www.mepm.ucg.ac.me) je predviđeno da se pokrene regionalni interdisciplinarni zajednički (<i>joint</i>) master program na engleskom jeziku u cilju jačanja kompetencija studenata i zaposlenih u javnim i privatnim institucijama u oblasti plave ekonomije u Crnoj Gori i Albaniji, jačanju internacionalizacije Univerziteta Crne Gore, Univerziteta “Aleksander Moisiu” u Draču i Univerziteta “Ismail Ćemali” u Valoni, kao i povezivanju akademske zajednice i privrednih subjekata u oblasti plave ekonomije. Pomorski fakultet Kotor Univerziteta Crne Gore koordinator je ovog projekta.</p> <p>Dodatni razlog osnivanju ovog master program je nastao usljed iskazanih zahtjeva u prethodnom periodu stejkholdera iz oblasti plave ekonomije u Crnoj Gori i Albaniji za ovom vrstom kvalifikacije koja nedostaje u njihovim nacionalnim kvalifikacijama. Ova kvalifikacija se nadovezuje na nacionalne kvalifikacije vezane za sektor plave ekonomije (pomorstvo, obalni turizam, offshore energija, ribarstvo,</p>

	<p>akvakultura i dr.) na način da se adekvatnim upravljanjem znanjem i vještinama ili primjenom savremenih tehničko-tehnoloških rješenja pokušaju spriječiti ili riješiti ekološki problemi nastali kao posljedica nekompetentnih i neodgovornih aktivnosti u ovom sektoru. Kako bi potkrijepili ovu zainteresovanost, u toku realizacije navedenog projekta, sprovedena je analiza potreba na tržištu rada u ove dvije države u okviru GAP analize https://www.mepm.ucg.ac.me/uploaded/files/MEPM%20Report%20DEV%201.2%20Gap%20analysis.pdf. U okviru analize za Crnu Goru je učestvovalo 16 stejkoldera iz sektora plave ekonomije, 67 aktivnih studenata Pomorskog fakulteta Kotor kao i 24 profesora i istraživača sa Pomorskog fakulteta Kotor i Instituta za biologiju mora. Sve ispitane kategorije su iskazale veliku zainteresovanost za pokretanje ovog studijskog programa, učešće u realizaciji programa, podršku za realizaciju programa, kao i potrebu za novim kadrom. Treba naglasiti da prema podacima prikazanim u <i>Strategiji razvoja pomorske privrede za period od 2020. do 2030. godine</i> usvojenoj u julu 2020. godine od strane Vlade Crne Gore koju je predložilo Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, samo u Crnoj Gori postoji 488 poslovnih sistema sa preko 1.580 zaposlenih koji su registrovani i bave se nekom od aktivnosti plave ekonomije (podatak iz 2018. godine).</p> <p>Dakle, ovo je potpuno nova kvalifikacija, koja se nadovezuje na kvalifikacije iz oblasti plave ekonomije (kako u Crnoj Gori tako i u Albaniji).</p> <p>Ciljna grupa su svršeni bačelor studenti, kao i zaposleni u sektoru plave ekonomije i relevantnim javnim institucijama.</p> <p>Međutim, s obzirom da je riječ o zajedničkom interdisciplinarnom dvogodišnjem programu od 120 ECTS na engleskom jeziku, fokus nije samo na tržištu rada u Crnoj Gori i Albaniji, već i znatno šire.</p>
<p>* MEĐUNARODNA UPOREDIVOST</p>	<p>Dva EU univerziteta sa sličnim interdisciplinarnim ili usko stručnim master programima su uzeta za međunarodnu uporedivost:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Univerzitet Azurna Obala, Nica, Francuska <ul style="list-style-type: none"> • Marine Resource Science, Conservation & Innovation (interdisciplinarni program) • Law of the Sea and Maritime Activities – DMAM (interdisciplinarni program) 2. Univerzitet u Kadizu, Kadiz, Španija

	<ul style="list-style-type: none"> • Integrated Coastal Zone Management (usko stručni program) • Conservation and Management of Natural Environment (usko stručni program) • Aquaculture and fisheries (usko stručni program) • Nautical Science and Maritime Transport (usko stručni program) <p>U pripremi izrade nastavnog plana i programa, ishoda učenja i ciljeva MEP&M master programa su direktno učestvovali profesori sa ova dva EU univerziteta, te je stoga postignuta usaglašenost u značajnom dijelu s njihovim programima.</p>
USLOVI ZA UKLJUČIVANJE U PROGRAM	<p>Ciljna grupa za upis na akademske master studije su kandidati koji su završili bečelor studije i stekli diplomu akademskih studija iz odgovarajuće oblasti nauke, stepen BSc, i ostvarili najmanje 180 ECTS kredita.</p> <p>Pravo upisa na akademske master studije imaju kandidati sa završenim akademskim bečelor studijama, stepen BSc, iz sljedećih naučnih oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehničke nauke; • Prirodne nauke; • Društvene nauke; • Interdisciplinarne nauke, kompatibilne sa predloženim programom.
PROHODNOST	<p>Postoji horizontalna prohodnost programa u smislu nastavka (prepisa) na master studije tehničkih, prirodnih i ostalih interdisciplinarnih programa. Vertikalna prohodnost je definisana prema doktorskim studijama svih nivoa.</p>
POVEZANOST SA DRUGIM KVALIFIKACIJAMA	<p>Postoji povezanost prema kvalifikacijama:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Master tehničkih nauka; • Master prirodnih nauka; • Master u menadžmentu; • Master interdisciplinarnih nauka.
*PREDLAGAČ INICIJATIVE	<p>Univerzitet Crne Gore Pomorski fakultet Kotor</p>
* DATUM	<p>6.09.2022.</p>